

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES DE VARIES SOCIETATS DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número.....	0'05	cèn.ª pta.
A domicili. Es trimestre.....	0'65	»
Un any.....	2'60	»
Per dotzenes.....	0'45	»
Núm.ª atrassats des 2.ª tom.....	0'06	»
Id. id. des 1.ª tom.....	0'07	»

SONARÁ CADA DISSAPTE COM HA SONAT FINS ARA
SI TÉ VENT Á SA FLAUTA.

ADMINISTRACIÓ: CADENA DE CORT, N.º 11.

Fóra Palma. Dins Mallorca.	3 mesos....	0'85
	1 any.....	3'25
Dins España.	3 mesos....	1'00
	1 any.....	3'50
A Ultramar y s' Etrangè....	3 mesos....	1'50
	1 any.....	5'00

HISTORIETA.

(A CABAMENT.)

Desde que sa mare estava mala, no havia pogut escriure a na Roseta; per escriurerli necessitava doblés per papé y sello, y éll no'n tenia per pagá es metge y potecari; axí es que feya dotze dies que no sabia rès d'aquella que després de sa mare era sa que més estimava en el mon.

Es día que va vendre es derré mòble, sa mare estava molt mala; En Jaume no se movia des séu costat. ¡Quin cuadro més trist presentavan mare y fiy! Ningú hauria dit qu'aquella dona lengués trenta cinch anys, parexia una dona véya; no li véyan rès més qu'ets óssos y dos ròtlos que parexian dos uys sense lluentó ni vida.

En Jaume procurava amb ses séues mans encalenti ses de sa mare.

—Jaumet, (li va dí aquella martir amb veu apagada), si es cò no m'engana, ha arribat sa méua darrera hora; no sent més qu'es deixarté tot sòl en el mon.... tú ets massa bò per viure entre tanta dolentia.... es parents que tench no tendrán llástima de sa téua orfandat.... tots m'avorreixen, però sense molliu, Jaumet.... tot perque no me vaitx casá à gust séu.... ells han estat causa de sa méua desgracia.... ells varen dú à pèdre ton pare.... sa calumnia el va obligá à fugí.... s'en va aná à l'Amèrica ara farà desèt anys.... ses úniques noticies qu'he tengut d'ell, foren ses de sa séua mòrt.... No sabs lo qu'es sa calumnia: no, fiy méu, no heu sabs, ni heu vulgues.... sèbre.... may....

Per moments sa respiració li faltava.

En Jaume estava còm atontat; quant sa mare torná continuá, va havé de posá es cap casi demunt sa séua boca perque casi no la sentian.

—Jas, fiy méu, t'entrech aquest escapulari de la Puríssima, (el se llevá des còll;) es lo únich que me queda d'aquest mon, ma-mare el m'entregá dos dies abans de morí....

En Jaume, sense sèbre lo que feya, el

se penjá p'es còll; el pòbre no sabia lo que li passava.

—Jaumet, (torná di sa mare,) axò y es rellòtge de ton pare, conserveu fins à l' hora de la mòrt.... Fiy méu, junt amb so rellòtge hey ha es retrato des méu amat espès.... Vuy despedirmè d' ell ja que no se pogué despedí de jò....

Si haguessen aficat un' aguya à n'es cò d' En Jaume, no li hauria causat es doló que li causaren ses paraules de sa mare.

—No.... me sents.... Jau....

Però En Jaumet, en vés de contestá, se posá à plorá y à besá còm un desesperat à sa mare. En mitjas paraules, y axí còm pogué; li contá lo qu' havia fét; però ella ja no heu sentia; fent un esfors va posá es brassos per demunt es cap d' En Jaume, s'ajuntaren es séus llabis, y ses paraules «¡Fiy méu!» foren ses derrereres paraules que sortiren de sa boca d'aquella bona mare.

Un crit d' En Jaume va posá amb alarma tots es veynats, que correueren de seguida, per veure lo qu' havia succehit.

Trobaren En Jaume ajagut en tèrra que parexia més mòrt que sa mare; el varen axecá y el dugueren à ca un veynat.

Sa mare encara vivia; no havia estat més qu' un fòrt desmay, però no va tení més temps que per rèbre els Sants Sagraments, y va abandoná aquest mon per à sempre.

Vuyt dies després de sa mòrt de sa mare, En Jaume ja comensava à está conformat de sa desgracia que Deu li havia enviat.

Vivia à sa casa que l' havian recuhit quant sa mòrt de sa mare.

Aquella bona familia se cuydá de cercarlí feyna y n' hi trobá.

Torná continuá ses relacions amb na Roseta; y axò l' aconsolava bastant des sentiment que tenia; cada día conversa va amb ella; no tenia altre pensament més que sa mare y na Roseta, y aquesta de cada día li donava à comprendre que l' estimava més.

Havia ja un mes que conversava cada

día amb ella, quant una nit li faltá per primera vegada, no sortint à sa finestra. Quant En Jaume senti tocá les deù, hora que cada día se retirava, senti una tristó inmènsa; esperá mitj' hora més, però inútilment.

L' endemà à s' hora acostumada y plé de duptes y temors, torná allá ahont solia veure aquella que tant estimava; però tocaren les deù y na Roseta no es va deixá veure. Axí passaren quinze dies, y ja poreu comprendre còm los passaria aquell pòbre atlòt; cada día anava abaix d'aquella finestra ahont tant havia gosat altre temps, però s' en tornava amb un nou desengany.

Es día que feya setze que no havia conversat amb na Roseta, va rèbre una carta p'es corrèu; quant vé es sobre; ja va coneixe de qui era; li parexia qu' es séu cò havia d' esclatá, tan gròssa era s' alegría que tenia.

Tot depressa y amb una espècie de fèbre rompé es sobre, y antes de lletgírló besá sa firma moltíssimes vegades.

Comensá à lletgírla, però à ses primeres retxes, ja havia desaparescuda aquella gran alegría; amb un minut torná de mil colós. Lletgí altre vegada sa carta, passantsè abans sa ma per devant ets uys, però des cap d' un rato li caygué de ses mans, y es va deixá caure demunt una cadira.

Hey havia motiu: sa carta deya lo si-guent:

«Jaume: he cumplits desèt anys y me »pareix que ja no es hora de continuá »fent ses ninades que fins aquí he fetes »amb tú. Esper qu' olvidarás lo qu' haja »passat entre nòltros dos, y que queda- »rèm tan amichs còm abans.—Sa téua »amiga,—Ròsa.»

En Jaume va está un' hora seguida en sa mateixa posició; derramant un torrent de llágrimes va dirigi ets uys à n' el Cèl, y demaná à Deu fòrses per sufrí amb resignació totes ses desventures que li enviava.

Desd' aquell desengany, En Jaume anava posantsè trist de cada día; no tenia més pensaments que Deu y sa mare.

Un día, per sa séua desgracia, volgué

passà per aquell carré ahont tant havia disfrutat altre temps; quant va essè baix de sa finestra, va sentí renou de vidres; s'amagà dins s'entrada que devant hey havia perque no 'l vèssen, y vé na Roseta que guaytava. Anava à sortí, pensant qu'ella havia sortida per éll, quant al mateix temps vé qu'un jove s'acostà à sa finestra. Es còs li pegà un bot que apar que volgués sortí des séu llòch; es cap li rodava y ses comes li tremolavan; volia fogí y no poria, y al mateix temps tenia desitjos de sèbre qui era aquell jove y que li deya.

¡Y quines dues hores més llargues! allà va sentí vulgues no vulgues ses mateixes promeses qu'aquella falsa li havia fètes à éll; allà va sentí quant jurava que may amb sa vida havia estimat altre homo més qu'aquell que tenia devant; y allà mateix va sentí quant éll li proposava qu'abandonás son pare y que 'l seguís lluny de Mallorca, y ella casi se pòt dí qu'hey consentí. Aquí En Jaume ja no pogué pús, ses fòrses li faltaren y va caure tan llarch còm era.

Un criat qu'anava à tancà s'entrada va essè es qui fé torná en sí En Jaume; li fé varies preguntes, à ses que va contestá axí còm milló pogué, y poch à poch prengué es camí de ca-séua.

Per espay de vuyt dies no pogué En Jaume deixá es llit; sa fèbre el consumia, y fins y tot es metge havia donat males esperances de salvarló; però sa jovintut y es cuydados d'aquella bona gent conseguiren treurèl de perill.

Un día quant ja estava casi hò del tot, se presentá un sacerdot à ca-séua y demaná per éll; era un sacerdot ja d'edat, qu'à sa séua cara duya escrita sa bondat y sa dulsura des vertadés ministres de Deu. Sa séua missió era cumplí sa darrera voluntat d'un moribunt; un germá de sa mare d'En Jaume, abans de morí, s'arrepentí des mal qu'havia fèt à sa séua germana, essent causa amb ses séues mentides y valguentsè de mil mèdis infames perqu'es séu homo l'abandonás. Essent impossible repará es mal qu'havia fèt, perque ja eran mòrts es qui foren germana y cuñat, deixava hereu de tot quant tenia à n'es séu nebot Jaume, demanantli perdó per lo qu'havia fèt patí es séus pares y que 'l perdonás amb nòm d'èlls.

—No hey havia necessitat, (digué En Jaume,) de que me fés hereu perque 'l perdonás. Deu Nòstro Señor mos mana que paguem amb bé es mal que mos fan, axí es que ja hey havia molt de temps que 'l havia perdonat; quedauvós s'herència que m'ha deixada à mí, y repartiula amb sos que vejeu que més heu necessitan.

Aquell sacerdot estava admirat escoltant En Jaume; may en sa séua vida havia sentit un atlòt tan jove que parlás còm aquell parlava; però de cap manera consentí en que se desfés de tota s'herència.

En Jaume, à fòrsa de súplices d'aquell sant homo, li proposa que s'herència que se componia d'un total de vint mil lliures, fossen distribuïdes deü mil à n'es pòbres, cinch mil per sa casa que 'l havian recohit, y ses altres cinch mil, ja que Deu li enviava aquells doblés, volia empleá aquesta cantitat per servirlo à éll; diguent à n'es sacerdot que los hi guardás y que se cuydás de pagarli sa carrera de capellá.

Es cap de poch dies En Jaume entrava à n'es Seminari amb una verdadera fè evangèlica y es pensament posat en Deu.

Han passat vint añas: à n'es pòble X, están de fèsta, ningú fa feyna y tothom corre à cas Vicari à felicitarlo perqu'es es día des séu Sant.

Deü añas havia qu'aquell tenia sa vicaria, y desd'aquella fetxa es pòble disfrutava des consòls d'un vertadé pare; cap desgraciat anava à cas Vicari que no'n sortís agombolat, es pòbres trobavan amb ell alivio à n'es séus sufriments, y es richs un vertadé pou de hòns conseys.

Entrèm nòltros també amb so pòble à felicitá al señó Vicari. Está assegut dins una petita saleta enrevoltat d'es metge, potecari, mèstre d'escòla y s'escolá. Sa presència des Vicari ja indica sa bondat des séu còr y à n'es front hey dú es sello de sa virtut y resignació; éll es un des vertadés pastós que Deu mos destina per ajudarmós à portá la creu y confortarmós en sa nòstra fè relligiosa.

Ja haureu endevinat qui era aquest que per tots concèptes era digne de disfrutá un des llochs de preferència à n'es costat del Señor. Era En Jaume; aquell àngel qu'amb sa desgracia va essè un mòdelo de resignació, y qu'à les hores que disfrutava d'una tranquilidat inmensa, era es vertadé apòstol de Jesús, consòl d'els afligits, y sa mateixa caritat personificada.

Na Roseta no se campá tan bé, després d'havè abandonat son pare per seguir aquell jove; aquest l'abandoná y fogí totsòl lluny de Mallorca.

Es pare de na Roseta, de cada día se va aná endeutant més, fins qu'ets acreeadors li prengueren tot quant tenia y el deixaren al mitx des carré; per no veurersè amb sa vergoña que li esperava, va fogí amb un llaut d'un amich séu que se dirigia à Algé; s'en dugué amb éll na Ròsa y desd'aquell día no s'han tornat sèbre notícies d'èlls.

Fins aquí arriba lo que me contaren à ca un amich méu que viu à n'es pòble X.... M'interessá molt aquesta espècie d'historieta y no he pogut ménos de dedicá un petit recòrd à n'aquell que amb tanta resiguació va suportá ses desgracies que Deu li enviava.

UN MOLÍ DE VENT.

I.

Aquí estich demunt l'altura
Ahont els hòmos m'han posat,
Dominant la plana inmensa
Que s'estén à mon costat.

Sa corona duch de paya
Y es méu cap es un rodet,
Ses entrañes tench de pedra
Que trèu fòch y em lleva es fret:
Y baix d'elles cau la vida
En sustancia convertida,
Fentme música seguida
Mentres ròda es tamboret.

Tach y tich y tach y tich
Es blat cau devall sa mòla
Fèt farina que reddòla
Dins es sach, y me fa rich.

II.

Tench sis brassos que'm fermaren
Mans porugues de qui'm fé;
Ses cent còrdes cada día
Fòrt m'atèsa es moliné;

Més jò sempre à totes hòres
Els méus brassos vaitx ventant,
Per dorá sa vida y fòrsa
Als qui estich alimentant.

Y al qui baix de mí respira,
Y al qui trist per mí suspira,
Y al qui altiu sempre me mira,
Jò'l domín còm un gegant.

Tich y tach y tich y tach.
Sa tramtja es ball no deixa
Y esclafada mòr sa xèxa,
De farina omplint es sach.

III.

Baix de mí contempl' la vila
Que s'estén p'es comellá;
Lo que veitx son ses teulades,
Més devall no sé qu'hey ha.

Al matí per dins ses plasses
Ses persones véyes veitx,
Y hòra-baixa ses atlòtes
També mir dins es passeitx.

Jò les sent moltes vellades
Fent cantades, fent ballades,
Riure molt, darsè besades
Mòure truy, fent estabeitx.

Tach y tich y tach y tich
Jò d'estiu ne sé qualcuna
Que festetja en nit de lluna...
Lo que diu jò heu sent, y rich...

IV.

No sé rès de lo que passa
De teulades en avall;
De vegades sent guitèrres
Dins ses cases que fan ball.

Tant si riuen còm si plòran
Pròu m'ho conta es moliné,
Ó m'ho diu sa séua dòna
Quant amb éll conversa té.

Jò conech amb sa farina
Si la casa es tal y quina,
Tant si passa fam canina,
Còm si está de lo més bé.

Tich y tach y tich y tach.
Quant tròb ordí ò tròb civada
Qu'amb so blat está mesclada;
O m'ho diu es mateix sach.

V.

Dins s'estiu arriban dies
Que no fá un alé d'embat
Llavò d'orm i els pòbres vetlan
Perque'm miran aturat.

Sempre'm vòlen veure en dansa
Donant vòltes just capdell;
Saben bé que la bonansa
Es señal de desgavell.

Y es moliné que cabila
Cerca blat per dins la vila
Y sa molinera fila
Asseguda à n'es cintell.

Quant no sent el *tach* y *tich*
¡Ay! se tròba tota sola,
Perqu'es rendu de sa mòla
Es per ella un sò d'amich.

VI.

Més d'hivèrn sa tramuntana
Qu'à la vila pòrta es fret
Girà y m'oure'm fa depressa
Brassos, mòla y tamboret.

Amb els camps tan vèrts qu'un día
Serán blat, tots plèus de fanch,
Tant de gust fas jò sa feyna
Qu'es sis brassos m'arromanch.

Y si veitx que sa gelada
Dona rèls à sa civada
Y'm promet milló estivada
Llavò'm pòs es capell blanch.

Tich y *tach* y *tich* y *tach*
Per la dreita y per l'esquèrra
No destriy cap tròs de tèrra
Que sa bruya no l'amach.

VII.

Si en més fòrsa es Gargal bufa
Ben depressa l'amo hey es,
Y posant má à sa romana
Deixa à lloure es quantre-pès.

Ell govèrna s'arbre mèstre
Perque ròd à pòch à pòch,
No fos còsa qu'amb sa furia
D'es rodá se pegás fòch.

Si es el Mestral es qui bufa
Y sa vèla més s'estufa,
Y s'entèna s'escarrufa,
Més romana; y ja no'm mòch.

Tach y *tich* y *tach* y *tich*
Si es costats es vent me cerca,
Jò don vòlta, y axò es perque
Vuy de front à s'inimich.

VIII.

¡Ay de mí! qu'arriba un día
Dins s'estiu, de calentó;
Y els nigúls s'acaramullan
Fins qu'esclata gròs fibló.

Sent es tròns que m'escarrufan,
Y els méus brassos romp es vent,
Rès me val en que de cara
Combatrerló vuy valent.

Demunt mí cauen centelles,
Y es méus óssos y costelles,
Y els méus brassos fan estelles,
Y es méu cap se pòsa ardent.

Tich y *tach* y *tich* y *tach*.
Son croixts que cremant dona
De mon cap s'alta corona
Quant les culpes d'altri pach.

IX.

Y allá'm qued sense montura
Del tot buyd, es cap tayat;

Còm solía dalt la forca
Romandrehi un bandetjat.

Som mala ombra p'es qui passa,
Som de cares escarment,
Som escarni de l'altura,
Som d'opròbis monument.

Ahont els esparvèrs hey piulan,
Y ses gènetes hey miulau,
Y ses òlibes hey siulen,
Y de nit sa pòr s'hi sent.

Y es méu *tich* y *tach* y *tich*
No's sent pús de nit ni día,
Fent alegre compania
Dalt l'altura ahont estich.

PEP D' AUBEÑA.

XEREMIADES.

Don Bartomeu Sagrera (a) Xerafi, de Felanitx, ha obtingut un premi consistent amb una medalla de bronso, à s'exposició farmacéutica celebrada últimament à Madrid; per haverhi exposat s'èter que fabrica.

Li donám s'enhorabòna y qu'en puga guañá molts, desitjant qu'els demés l'imitin, instruhints amb ses ciències químiques que son molt necessaries p'es mallorquins y per tothom.

*
**

Aquesta setmana passada hey va havè un xubasco de tròns y llamps y pedra ó calabruix amb abundancia que va destrossá bona part d'es termes de Llum-majó, Porreres, Felanitx y Manacò. L'endemá una gelada bona fé de ses sénes.

Ja no mos ne mancava altre. Després qu'es fret mos va prendre ses melles, qu'ara es calabruix mos ròbi es ví y que no venga un aygo per petita que sia à donarmós es pá; enguañy que tan bons se presentavan es blats y xéxas.

Diuen que s'olivá trèu tan pòca pareya.

Axí, es mal any será complet. Vol-dríam que el Bòn-Jesús hey posás remey.

*
**

Es congrés de ses dònnes passa envant, à n'es pareixe. Pòden fé molt de bé, si van en bòn fi. Nòltros estarèm à la mira per darne conte.

Ets homos també s'haurían de reuni per reconquistá una partida de drets que no ténen per haverlós confiats *in totum* à s'hermosa mitat des gènero humá.

*
**

—Mira, Bernat, que ja fá molts d'añs que vench aquí à n'es Mercat à fé dis-sapte, y n'hi he vistes moltes de còses à dins Ciutat... però, ¡cap còm aquesta!

—¡Hey está rebé de tot!!

—Però, rès còm sa señora que fá revòltes, y sobre tot aquest des guitarró. Pareix impossible agontá tants de dies sa mateixa positura sense pipelletjá... ¡deu tení es bras mòrt!

—Homo: ¡que no vèus que son *fen-gits*? son de cèra.

—¡Y tú que 't penses que jò sia un pagès capbaxench? jò les xap al ayre... ¡à mí no m'enganan! Heu fan veure que son de cèra.

*
**

No debades els antichs mallorquins foradavan es barcos romans à fòrsa de pedrades. Pareix qu'axò de tirá pedra nòltros heu duym dins sa massa de sa sanch. Per axò ets atlòts, ja sia pe sa murada, ja sia dalt ses ruines de Sant Francesch, ja sia pe ses plassetes de Sant Geròni, del Temple, del Socós, ó de sa Pòrta, ja sia per altres punts públichs y de molt de tránsit, fan volá pedres al ayre que pareixen *aerolitos*. Qualcun d'aquests, en llòch de caure en tèrra, sòl esclafá es nas des qui passa ó ferí s'òs de sa cama à qualque señó estirat.

¡Y no hey hauria un remey per enviá aquesta atlotèa à fé feyna ó à escolá?

*
**

Hem sentit motetjá, qu'à Manacò se tractava de posarhi un establiment *Ti-pogràfich*... vòl dí, una Imprenta.

¡Bravo! ¡¡Bien!! es cap derré una vila còm aquella no ha de quedá enrera. ¡Bien p'es manacorins!

*
**

Trobam que ses feynes s'han de fé acabades. Deym axò perque creym que no hey está sa qu'han feta en forma d'acéra que passa de s'Iglesia de Santa Catalina de Sena à s'altre cantó, còm qu'aná à n'es Ferro-carril.

Si no es axí, qu'heu digan es passat-gés mallorquins y forastés que yiatjan amb aquell.

*
**

Ja hey son tornats pererosos de cantá es serenós de Ciutat. Abans los sentían cada mitj' hora; després los sentían cada hora; ara sòlen cantá de les deù à les onze y ja no los senten fins que son les quatre. Axí heu diuen es qui vetlan malalts y es qui no ténen sòn y es qui ventan sa nit derrera ses feynes que ténen.

Si heu fan axí per lo malament que cantan alguns, no hey tenim rès que dí; però si es per peresa de cantá, donaulós sopes que sempre hem sentit á dí que sa peresa vòl sopes.

*
**

Es cotxos des mòrts, si no son mòrts, deuen está malalts, perque no caminan tan depressa còm abans; y per axò moltes vegades arriban tart à la funció, incomodant capellans y convidats qu'están esperant el séu sant adveniment.

Es mesté que s'empessari reflexion qu'axò pòt arribá à essé contrari à n'els séus interessos; perque si hey ha qual-

que mòrt que sia un pòch viu de potències ó una mica nirviós, y se cansa d'esperá, serà capás de ressucitá y enviá es cotxo allá ahont no hey plòu.

*
**

Pareix qu'ara agranan sa fosca que hey havia p'es carrés de devòra el Sant Esperit y la Mercè. Bé vá. Axí agranasen sa fosca qu'hey ha per altres parts, sobre tot sa des cervells de molts que se pensan sèbre.

*
**

Escrit já... imprentat, qu'es pitjó, lo que deym pertocant à posá una Imprenta à Manacò, pareix s'ha patit *quivoco*, y es à Felanitx que la posarán: mos sap greu havè mal emprat es polset d'encens: però no hey ha rès perdut: farèm corre es *Bravos!* un poquet més à la dreya y los replegarán es Felanitxés.

*
**

Un homo de sa Plassa des Banch de s'Oli s'altre día se morí, y un pòch abans deya:

—Mirau: qui m'ho hagués hagut de dí que jò no veuria may posada demunt sa font d'aquesta plassa, sa faròla nòva qu'esperan aquells sis ganxos fa tants d'anís!

—En essè al Cèl, (li contestá un fíy séu) pregau à n'el Seño que tòch el còr à n'es Retgidó qu'está encarregat d'aquesta feyna; perque ja que no l'han posada en tèmps vòstro, la pòsin abans de morir-mòs nòltros qu'encara som joves.

—Jò te promet demanarley, (va dí son pare.)

Y aquestes foren ses séues derreres paraules.

*
**

La setmana passada va entrá un homonet véy à s'Administració de Loteries de sa plassa de Cort, y digué:

—Bòn día tenga, que me voldrian mirá aquest *déficit*.

Es dependent se posá à riure, li mirá es billet, y ley torná, diguentli:

—Ell no ha trèt rès, germanet.

—¿Que vòl dí? ¿no ha trèt rès? Ell m'han dit que tenia *pronunciament*.

—Ydò vos han enganat.

—No sé perqu'han de dí mentides; merexerían tots ets embusteros qu'en straparoshí los formassen causa *carabinal*; ¡capso, capso! ja veuriau axí còm no n'hi hauria tants còm n'hi ha...

Y estoiant-sè es dècim, sortí de s'Administració remugant.

COVERBOS.

A una vila de fora Mallorca, fèren una processó en rogativa perque sa gelada

no matás ses viñes, y sa creu la duya un pagès d'aquells forsarruts que tenia viña jove. Quant passaren per devant, s'aturá per veure còm estavan es serments que no havia vists desd'es capvespre antes y còm los trobá tots gelats, tirá sa creu diguent:

—Que la duga qui vulga, que per mi ja no hey ha processó que valga.

*
**

Ja sé sap: à n'es sollerichs los ne penjan moltes, però ells son trempats.

Aná un coremé à Solle, y passetjant-sè amb el seño Rectó li contava, qu'hey aná un veyet à confessarsè, y casi no li fonch possible fé barrina, perque no poria pús de riayes; cada contestació que li feya era una agudesa, però que fitblava.

El seño Rectó li digué que per fòrsa havia d'essè En Fulano: y passetjant, passetjant, se topan amb ell, que s'en venia daxo, daxo, menant una soméra.

—Li diré qualque còsa, (digué es Coremé.)

Y el seño Rectó l'advertí que li estigués alerta...

Quant se toparen, es Coremé li demaná:

—Germá, ¿qu'em voleu dá sa soméra?

Y ell sense ferhí returada, li contestá:

—Seño, k'hem perdon... no es méva: y son amu m'ha enkarregat pròu ke no la das à ase...

A n'el seño Rectó li va sèbre greu, y se mossegá es morros.

El seño Coremé degué trobá qu'el *Sen Fulano* havia pitjat un poquet... y no degué tení ganes de ferli dí més agudeses.

*
**

A un metge el cridaren perque vés un infant qu'estava malalt.

El mirá, li prengué es pols, y va escriure una recepta.

L'endemá quant hey torná trobá tota sa familia que plorava y sa mare des nín que deya:

—¡Deu meu! qui havia de creure que 'n vintiquatre hòres el malás sa pigòta.

—¡Sa pigòta! (va dí es metge.) ¿Tenia sa pigòta y no m'ho diguereu? ¡Ja's de rahó que s'haja mòrt!

*
**

—Tomás, ¡ahont t'agrada més está llogat per missatge, à sa part de Capdepera, ó à sa banda d'Andraitx?

—Devés Andraitx.

—¿Y per que?

—¡Ja's de rahó!... perqu'es sòl hey surt més tart, y sa feyna no comensa tant dematí.

Ydò; ¿que vos pensavau? ¡mirau si n'hi ha d'enteniments qu'hey filan prim!

*
**

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—A n'es Teatro cantarán òperes nòves.

SEMBLANSES.—1. En que té cubertora.

2. En que té volant.

3. En qu'hey ha ofleis.

4. En que n'hi ha d'encadenats.

TRIANGUL....—Cossiòl-Cossiò-Cossi-Còs-Cò-C.

XARADA....—Mi-ssè.

CAVILACIÓ....—Domenge.

FUGA.....—S' ociosidat es mare de tots es vicis.

ENDEVINAYA.—Una jarra.

GEROGLIFICH.

BIEL.

SEMBLANSES.

1. En que s'assembla un globo à una locomotora?
2. ¿Y ses sustancies en descomposició à ses lletres de mòl-lo?
3. ¿Y ses dònnes à n'ets animals?
2. ¿Y sa bandera francesa à un òu?

TRIANGUL DE PARAULES.

.
.
.
.
.
.
.
.
.
.

Ompli aquests pichs amb lletres que lletgides diagonalment y de través, digan: sa 1.ª retxa, un llinatge; sa 2.ª, un ofle; sa 3.ª, un llinatge forasté; sa 4.ª, es lòch ahont fas feyna; sa 5.ª, lo que fa es mateix; sa 6.ª, dues lletres; y sa 7.ª un número romá.

ECSÈMÈ.

XARADA.

Segú es si saps contá
Que sa primera sabrás;
Y sa segona podrás
Comprarnè, però es molt cá;
Sa tercera un capellá
Quant canta sempre la diu;
Dos tres verb imperatiu
Pròpi d'un que va à pescá;
Es tot molt la sòl usá
Un que cuy figures d'estiu.

MESTRE GRINOS.

FUGA DE CONSONANTS.

e. ia.a. e. ù.a ..è.a ..è.io.a

EGNEMOD.

ENDEVINAYA.

Quant jò era molt petit
Ben vestit anava honrat
Y ara que som granat
Ningú m'vòl veure vestit.

MESTRE GRINOS.

(Ses solucions dissapte qui vé si som vius.)

21 ABRIL DE 1893

Estampa d'En Perc J. Gelabert.